

Pótzhang megoldása

1. A determináns: $0 + 6 + 2 - 0 - 4 - 6 = -2$.

aldeterminánsok:

$$\begin{bmatrix} -2 & -1 & 2 \\ 2 & 3 & 0 \\ 2 & 2 & -2 \end{bmatrix}$$

transzponálás:

$$\begin{bmatrix} -2 & 2 & 2 \\ -1 & 3 & 2 \\ 2 & 0 & -2 \end{bmatrix}$$

sakktábla:

$$\begin{bmatrix} -2 & -2 & 2 \\ 1 & 3 & -2 \\ 2 & 0 & -2 \end{bmatrix}$$

determinánssal osztás:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1/2 & -3/2 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Ugyanez Gauss-eliminációval:

$$\begin{aligned} & \begin{bmatrix} 3 & 2 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 2 & | & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{s_1 \leftrightarrow s_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 2 & | & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\sim} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & -2 & | & 1 & -3 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & | & 0 & -3 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{s_2 - 3s_1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & -2 & | & 1 & -3 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & | & 0 & -3 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{s_2/2} \\ & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & | & 1/2 & -3/2 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & | & 0 & -3 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{s_3 - 2s_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & | & 1/2 & -3/2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & | & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\sim} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & -1/2 & -3/2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{s_1 - s_3} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & -1/2 & -3/2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{s_2 + s_3} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & -1/2 & -3/2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Tehát a kérdéses mátrix inverze $\begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1/2 & -3/2 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$.

2. Kiszámoljuk a megfelelő mátrix rangját:

$$\begin{aligned} & \begin{bmatrix} 2 & 3 & 1 & 0 \\ 3 & 4 & 2 & 1 \\ 4 & 5 & 3 & 2 \\ 3 & 5 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{o_1 \leftrightarrow o_3} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 & 0 \\ 2 & 4 & 3 & 1 \\ 3 & 5 & 4 & 2 \\ 1 & 5 & 3 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\sim} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & 1 \\ 0 & -4 & -2 & 2 \\ 0 & 2 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{s_2 - 2s_1 \\ s_3 - 3s_1 \\ s_4 - s_1}} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & 1 \\ 0 & -4 & -2 & 2 \\ 0 & 2 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{o_2 - 3o_1 \\ o_3 - 2o_1}} \\ & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & 1 \\ 0 & -4 & -2 & 2 \\ 0 & 2 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{s_3 - 2s_2 \\ s_4 + s_2}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{o_2 + 2o_4 \\ o_3 + o_4}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Mivel kettő darab egyes maradt, így a rang 2, és így két lineárisan független vektor választható ki.

3.

$$\begin{vmatrix} 2 - \lambda & 3 & 6 \\ 0 & 2 - \lambda & 0 \\ 1 & 3 & 3 - \lambda \end{vmatrix} = (2 - \lambda)((2 - \lambda)(3 - \lambda) - 6) = (2 - \lambda)(\lambda^2 - 5\lambda) = (2 - \lambda)(\lambda - 5)\lambda,$$

így a sajátértékek 0, 2, 5.

$$\begin{aligned} \lambda = 0: & \begin{bmatrix} 2 & 3 & 6 & | & 0 \\ 0 & 2 & 0 & | & 0 \\ 1 & 3 & 3 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 2 & 0 & 6 & | & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 \\ 1 & 0 & 3 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 3 & | & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{bmatrix}, \text{ sajátvektorok: } \left\{ \begin{bmatrix} -3x \\ 0 \\ x \end{bmatrix} \mid x \neq 0 \right\} \\ \lambda = 2: & \begin{bmatrix} 0 & 3 & 6 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & | & 0 \\ 1 & 3 & 1 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 3 & 1 & | & 0 \\ 0 & 1 & 2 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -5 & | & 0 \\ 0 & 1 & 2 & | & 0 \end{bmatrix}, \text{ sajátvektorok: } \left\{ \begin{bmatrix} 5x \\ -2x \\ x \end{bmatrix} \mid x \neq 0 \right\} \\ \lambda = 5: & \begin{bmatrix} -3 & 3 & 6 & | & 0 \\ 0 & -3 & 0 & | & 0 \\ 1 & 3 & -2 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} -3 & 0 & 6 & | & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 \\ 1 & 0 & -2 & | & 0 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 & | & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{bmatrix}, \text{ sajátvektorok: } \left\{ \begin{bmatrix} 2x \\ 0 \\ x \end{bmatrix} \mid x \neq 0 \right\} \end{aligned}$$

4. Ez egy szétválasztható differenciálegyenlet:

$$\begin{aligned} \int y' y^3 dx &= \int x e^{-2x^2} dx \\ y^4 &= -e^{-2x^2} + C \\ y(x) &= \pm \sqrt[4]{-e^{-2x^2} + C}, \end{aligned}$$

ahol $C > 0$. Ha $C \leq 1$, akkor ez csak $\sqrt{-\frac{\ln C}{2}} < x$, illetve $-\sqrt{-\frac{\ln C}{2}} > x$ esetén értelmes ($y(x) \neq 0$ is kell).

A kezdeti feltételből $C = 17$ és az előjel $-$, azaz

$$y(x) = -\sqrt[4]{17 - e^{-2x^2}}$$

5. Ez egy állandó együtthatós másodrendű inhomogén lineáris differenciálegyenlet. Először a homogén részt oldjuk meg. A karakterisztikus polinom $\lambda^2 - 6\lambda + 9 = 0$, melynek egyetlen gyöke a 3, ami kétszeres, így a homogén általános megoldása:

$$y(x) = C_1 e^{3x} + C_2 x e^{3x}$$

Az inhomogén tag miatt a próbafüggvény $y = a \sin x + b \cos x$, melyet az egyenletbe helyettesítve:

$$\begin{aligned} (-a \sin x - b \cos x) - 6(a \cos x - b \sin x) + 9(a \sin x + b \cos x) = \sin x &\Rightarrow \begin{aligned} -a + 6b + 9a &= 1 \\ -b - 6a + 9b &= 0 \end{aligned} \end{aligned}$$

A másodikból $b = \frac{3}{4}a$, amit az elsőbe visszahelyettesítve $a = \frac{2}{25}$ és $b = \frac{3}{50}$. Ezzel az egyenlet általános megoldása:

$$y(x) = C_1 e^{3x} + C_2 x e^{3x} + \frac{2}{25} \sin x + \frac{3}{50} \cos x$$

Felhasználva a kezdeti feltételeket:

$$\begin{aligned} 1 = y(0) = C_1 + 0 + 0 + \frac{3}{50} &\Rightarrow C_1 = \frac{47}{50} \\ 3 = y'(0) = 3C_1 + C_2 + \frac{2}{25} + 0 &\Rightarrow C_2 = \frac{5}{50} = \frac{1}{10} \end{aligned}$$

Így a keresett megoldás:

$$y(x) = \frac{47}{50} e^{3x} + \frac{1}{10} x e^{3x} + \frac{2}{25} \sin x + \frac{3}{50} \cos x$$

Ugyanez Laplace-transzformációval:

A transzformált egyenlet:

$$\begin{aligned} s^2 Y - s - 3 - 6(sY - 1) + 9Y &= \frac{1}{s^2 + 1} \\ (s^2 - 6s + 9)Y &= \frac{1}{s^2 + 1} + s - 3 = \frac{1 + (s^2 + 1)(s - 3)}{s^2 + 1} = \frac{s^3 - 3s^2 + s - 2}{s^2 + 1} \\ Y &= \frac{s^3 - 3s^2 + s - 2}{(s^2 + 1)(s - 3)^2} = \frac{A}{s - 3} + \frac{B}{(s - 3)^2} + \frac{Cs + D}{s^2 + 1} \\ s^3 - 3s^2 + s - 2 &= A(s - 3)(s^2 + 1) + B(s^2 + 1) + (Cs + D)(s^2 - 6s + 9) \end{aligned}$$

Ez a következő egyenletrendszert adja:

$$\begin{aligned} 1 &= A + C \\ -3 &= -3A + B - 6C + D \\ 1 &= A + 9C - 6D \\ -2 &= -3A + B + 9D \end{aligned}$$

Ennek megoldása:

$$A = \frac{47}{50}, \quad B = \frac{1}{10}, \quad C = \frac{3}{50}, \quad D = \frac{2}{25}$$

Ezzel

$$Y = \frac{47}{50} \frac{1}{s - 3} + \frac{1}{10} \frac{1}{(s - 3)^2} + \frac{3s + 2}{50} \frac{1}{s^2 + 1}$$

És így a megoldás:

$$y(t) = \frac{47}{50} e^{3t} + \frac{1}{10} t e^{3t} + \frac{3}{50} \cos t + \frac{2}{25} \sin t$$